

ENERSOL aj na Slovensku

Mnohé štáty si stále viac a viac uvedomujú, že je nevyhnutné obmedziť spotrebu energie a začať vo väčšom množstve používať energiu z obnoviteľných zdrojov. Toto si však vyžaduje zmenu myslenia, nové poznatky a skúsenosti. Preto sa Spoločnosť Kenteq International (Holansko) rozhodla finančne podporiť projekt určený predovšetkým mladej generácii. Projekt zamerala na modernizáciu odborného školstva, pričom v spolupráci s Ministerstvom školstva a Ministerstvom životného prostredia Holandského kráľovstva vypracovala plány prípravy projektu ENERSOL. Jeho cieľom je zvýšiť informovanosť o problematike šetrenia energií a taktiež oboznámiť laickú verejnosť s využívaním obnoviteľných energetických zdrojov. Žiaci, ktorí sa do súťaží zapájajú, si musia nielen vytypovať konkrétne zariadenie alebo lokalitu s využívaním alternatívneho zdroja energie, ale zozbierať aj čo najviac informácií, vedieť svoju prácu spracovať a obhájiť pred hodnotiacou komisiou.

Projekt ENERSOL vznikol v roku 2000 a až do roku 2004 bol spoločným programom šiestich európskych krajín – Nemecka, Holandska, Veľkej Británie, Talianska, Česka a Slovinska. Jeho medzinárodný význam spočíval v zjednocovaní odborných textov a výmeny skúseností

te ENERSOL a zároveň navrhol súčinnosť pri jeho realizácii, resp. jeho rozšírenie aj na Slovensko. Bol pripravený návrh dohody o spolupráci v oblasti vzdelávacích programov na tému obnoviteľných zdrojov energie na stredných školách a gymnáziách.

V rámci medzinárodného filmového festivalu Envirofilm 2008 bolo zorganizované sprievodné podujatie venované prezentácii ENERSOL pre stredné školy. Zúčastnili sa ho zástupcovia Ministerstva životného prostredia SR, Slovenskej agentúry životného prostredia, koordinátor projektu ENERSOL v SR a zástupcovia strednej školy v Senici.

V roku 2009 sa v Senici konal 3. ročník súťaže ENERSOL, ktorý vyhlásila SOS Senica v spolupráci s trnavským VÚC, Krajským školským úradom v Trnave a Ministerstvom životného prostredia SR. Zúčastnilo sa jej 40 súťažiacich zo 14 škôl už z celého Slovenska. V slovenskom finále zvíťazili: Milan Bucha zo Strednej odbornej školy v Skalici s prácou *Využitie biomasy v mojom okolí*, Katarína Havranová z Gymnázia v Galante s prácou *Solárna energia – energia budúcnosti*, Ľudovít Petržela z Gymnázia v Skalici s témou *Snečná architektúra*, Ľuboš Bukovčan zo Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej z Piešťan *Tepelné čerpadlá – ako vykúriť svoj dom*, Vendula Mokrošová zo Strednej zdravotnej školy v Skalici *Obnoviteľné zdroje – snečná energia*, Peter Bätory zo Strednej odbornej školy dopravnej v Martine *Návrh rozloženia solárnych kolektorov v našej škole*, Radoslav Holý zo Strednej odbornej školy v Zlatých Moravciach *Solárne nabíjačky informačno-komunikačných technológií* a Martin Žemla zo Strednej odbornej školy elektrotechnickej v Trnave s témou *Snečná energia*. Podľa slov koordinátora súťaže Pavla Paradeisera boli jednotlivé práce na lepšej úrovni ako v minulom roku. Porota nakoniec vybrala 8 najlepších prác, ktoré reprezentovali Slovensko na celoštátnej súťaži s medzinárodnou účasťou v Prahe.

Medzinárodný seminár ENERSOL sa konal v Prahe koncom apríla. Podujatie prebiehalo pod záštitou Výboru pre územný rozvoj, verejnú správu a životné prostredie Senátu ČR. Počas podujatia vystúpili s príhovormi predstavitelia Ministerstva životného prostredia a

Ministerstva školstva Českej republiky a ďalší hostia. Za MŽP SR sa podujatia zúčastnil vedúci oddelenia obnoviteľných zdrojov energie Ing. Igor Vereš. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 1 722 súťažiacich jednotlivcov a kolektívov. V záverečnej časti súťaže vystúpili sedemčlenné družstvá a dva víťazné projekty z každej krajiny. Zvíťazil projekt automatického natáčania solárnych panelov a hodnotenie natáčania na konečnú účinnosť solárneho systému z SOU v Kladne. Mimo súťaží vystúpili víťazi národného kola zo Slovinska, ktorí prezentovali funkčný model Stirlingovho motora. Koordinátori zo Slovenska prejavili záujem usporiadať ďalší ročník v slovenskej kolíske ENERSOLU v Senici. Veríme, že táto myšlienka nájde v systéme environmentálneho vzdelávania u nás plnú podporu aj v zainteresovaných rezortoch (MŠ SR, MH SR, MŽP SR, MP SR).

PhDr. Lucia Fančová
Ministerstvo životného prostredia SR
Foto: Jozef Klinda

Prezentácie súťažných projektov

zo vzdelávania o obnoviteľných zdrojoch energie hlavne na stredných školách. Začali sa usporiadať medzinárodné kolá súťaže, na ktorých sa zúčastňovali družstvá z Česka, Nemecka a Slovinska.

V roku 2008 minister životného prostredia Českej republiky oslovil listom ministra životného prostredia Slovenskej republiky, v ktorom ho informoval o projek-

Prvé centrum excelentnosti na Slovensku

Ministerstvo školstva SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Výskum a vývoj otvorilo koncom júna 2009 centrum excelentnosti v rámci projektu Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie. Ide o prvé otvorenie centra excelentnosti na Slovensku.

Udalosti v poslednom období čoraz viac poukazujú na potrebu prehodnotenia doterajšieho prístupu k energetike a potrebu orientácie na obnoviteľné zdroje energie. Tie totiž predstavujú environmentálne prijateľné riešenia v súlade s víziou trvalo udržateľného rozvoja.

Do projektu sa zapojili 4 fakulty Slovenskej technickej univerzity: Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU, Strojnícka fakulta STU a Stavebná fakulta STU.

Prorektor STU František Janiček pri tejto príležitosti uviedol, že ich ambíciou je stať sa malým výskumným ústavom pre poradenstvo malým a stredným podnikateľom, pôdohospodárskym družstvám, ktorí by obnoviteľné zdroje chceli využívať. Okrem toho plánujú zosieťovať špičkové vedecké tímy, zvýšiť výskumno-vývojovú a technologicko-inovačný potenciál STU, a tým zabezpečiť vyššiu konkurencioschopnosť a úspešnosť univerzity v zahraničí. Súčasťou projektu je tiež zvyšovanie atraktívnosti technických vied pre stredné školy technického zamerania, ale aj základné školy.